

Sotsiaalministeerium

info@sm.ee

Teie: nr 1.2-2/6-1

Meie: 20.02.2025 nr 14

Eesti Puuetega Inimeste Koja (EPIKoja) arvamus toetuse andmise tingimustele „Peremajade rajamine ja olemasolevate ruumide kohandamine ööpäevaringsete teenuste osutamiseks suure abivajaduse ja kompleksprobleemidega lastele“

Toetame Sotsiaalministeeriumi plaani rajada teenuskohad suure abivajaduse ja kompleksprobleemidega lastele. Peame oluliseks rõhutada teenuskohtade rajamisel ligipääsetavuse nõudeid ning kasutajate ja nende esindajate, spetsialistide kaasamist.

Soovime rõhutada, et ligipääsetavus ei hõlma üksnes füüsilist keskkonda, vaid ka inforuumi ja teenuste sisu. Hoonete rekonstrueerimisel ja ehitamisel on vältimatu lähtuda ligipääsetavuse miinimumnõudeid kehtestavast ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri määrusest nr 28 “Puudega inimeste erivajadusest tulenevad nõuded ehitisele”. Lisaks soovime planeerida ligipääsetavust tulevikku vaatavalt, kuna viidatud määrus on hetkel uuendamisel. Parimate lahenduste leidmiseks on oluline teha koostööd tulevaste kasutajate, nende esindajate, sihtgruppi hästitundvate spetsialistidega ja lähtuda rahvusvahelistest parimatest praktikatest. Juba ehitusprojekti varases staadiumis tuleb integreerida universaalse ja kaasava disaini põhimõtted. Ligipääsetavuse tagamine ei piirdu üksnes hoone sisekeskkonnaga (nt loogilised ja takistusteta liikumisteed, uste raskus, kontrastsus jne), vaid hõlmab ka hoone välialasid ja ümbrust, sealhulgas vaba aja veetmise võimalusi, mis peavad olema ohutud, ligipääsetavad ja erivajadustega arvestavad ning jõukohast aktiivset tegevust pakkuvad. Lisaks on võtmetähtsusega personali teadlikkus ja oskused puudega inimestega suhtlemisel.

Palume pöörduda ehitusprojekti tegemise ja elluviimise käigus EPIKoja poole – saame jagada ligipääsetavuse parimaid praktikaid ning koostöös välja töötada kasutajate vajadustele vastavad lahendused.

Toetame Sotsiaalministeeriumi plaani luua uued teenuseüksused keskustesse, et tagada lastele vajalik abi nii tervishoiu-, sotsiaal-, haridus- kui ka meditsiinivaldkonnas, sama oluline on ka kogukonnas tegutsemisvõimaluste tagamine TAT määruse eelnõust võib välja lugeda, et luuakse mitmed kuuekohalised peresarnased üksused 36 teenuskohaga. Millistele sihtgruppidele on plaanitud kohad jaotada?

Eelnõust: Elluviija peab tagama vähemalt viie aasta jooksul projekti lõppmakse tegemisest teenuseüksuste eesmärgipärase kasutamise käesolevas TAT-s sätestatud tingimustel, See tähendab, et üksusi peab olema võinalik ei , välja arvatud juhul, kui KLA teenuse puhul tuleb teenuseüksusi ümber profileerida ja see on RA-ga kooskõlastatud. Kuna eelnõu tekstis on jäänud mõtte poolikuks, küsime, kas KLAT jätkub samadel alustel (kohtumäärusega teenus) teenuskohtade valmimisel vähemalt viis aastat? Või on plaan siiski mõõduka ja raske intellektipuudega ja autismiga lastele plaanitav teenus muuta koheselt avatud ööpäevaringseks teenuseks? Rõhutame, et antud sihtgrupile teenuse pakkumine ei eelda kohtumääruse olemasolu, oluline on sobiv kontrollitud ja turvaline keskkond koos kompetentse ja igas olukorras inimõigustest lähtuva juhendamise ja toetamisega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Maarja Kraiss-Leosk

Eesti Puuetega Inimeste Koda

tegevjuht

Mari Puuram; ligipääsetavuse nõunik; mari.puuram@epikoda.ee; tel +372 5401 0437

Kristi Kähär; toetuste ja teenuste nõunik; kristi.kahar@epikoda.ee; +372 5401 0462